

Załącznik
do Uchwały Nr 12242/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 29 kwietnia 2024 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 04 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji* dla Gminy Byczyna na lata 2024-2033, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

II.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

Według PZPWO Miasto Byczyna jest ośrodkiem o znaczeniu lokalnym – koncentrującym funkcje społeczne i gospodarcze, zapewniające usługi podstawowe istotne z punktu widzenia obsługi mieszkańców gminy. Z kolei gmina Byczyna jako całość zaliczona została do wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia, dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być także działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Byczyna na lata 2024-2033 poprzez diagnozę obszarów rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniem rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu GPR dla gminy Byczyna na lata 2024-2033 (Projekt) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy przywołują (na str. 110-111) zapisy wizji oraz celów strategicznych i operacyjnych Strategii Opolskie 2030 oraz wskazują na ich spójność z odpowiednimi celami i kierunkami rewitalizacji, a także z poszczególnymi przedsięwzięciami.

Równocześnie, mając na uwadze stwierdzone nieścisłości w tekście dokumentu, rekomendujemy wprowadzenie poniższych korekt lub uzupełnień w zakresie:

▪ **Str. 110 Tabela 28**

- korekty zapisu tytułu strategii wojewódzkiej, który brzmi: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (pisane bez drukowanych liter)
- usunięcia numerów poszczególnych celów operacyjnych – w Strategii Opolskie 2030 nie są one numerowane;
- warto rozważyć uzupełnienie tabeli o dokumenty strategiczne poziomu krajowego.

III. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki **wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT**

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa)

Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR** na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Byczyna pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Byczyna był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Byczyna, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.**

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 6. *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych* – wyjaśniamy, że w przypadku, gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.2 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financingu - na poziomie 15%).

W odniesieniu do wskazanego w dokumencie przedsięwzięcia dot. wsparcia żłobków ze środków UE w perspektywie finansowej 2021-2027 zaznacza się, że takie wsparcie możliwe jest jedynie na poziomie krajowym (zgodnie z linią demarkacyjną określającą interwencję między poziomem regionalnym i lokalnym). Oznacza to, że nie ma możliwości wsparcia żłobków ze środków FEO 2021-2027.

IV. Przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę *o rewitalizacji*, stwierdzono, że projekt GPR:

- został **sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Nr LXXIII/488/23 Rady Miejskiej w Byczynie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Byczyna z dnia 27 września 2023 r.), na podstawie diagnozy delimitacyjnej i potwierdzony w toku prowadzonych konsultacji społecznych. Projekt GPR opracowano dla obszaru rewitalizacji, w którym obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej (rozd. 2, str.8-16).
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (tj. 0,4% powierzchni całej gminy Byczyna) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (tj. 25,6% mieszkańców gminy Byczyna) (rozd. 2, str. 15).
- zawiera szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji (rozd. 3, str. 17-68).
- opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze Strategią Rozwoju Gminy Byczyna na lata 2024-2030 oraz Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Byczyna na lata 2009-2015 (rozd. 7, str. 110-117).
- zawiera szeroki opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (rozd. 4, str. 69-70).
- zawiera 3 cele strategiczne oraz odpowiadające im kierunki działań (15) służące eliminacji negatywnych zjawisk planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji, określone na podstawie wizji obszaru (rozd. 5, str. 70-72).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań,

lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (rozdz. 6, str. 73-103).

- wskazuje **listę pozostałych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. W GPR wskazano 4 takie przedsięwzięcia w postaci fiszek w podobnej szczegółowości jak dla przedsięwzięć podstawowych (podrozdz. 6.2, str. 104-109).
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem będą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane obszary rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania (podrozdz. 8.1, str.118).
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji (rozdz. 8, str.118-126).
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych (rozdz. 9, str. 127-130).
- zawiera opis systemu zarządzania procesem rewitalizacji (podrozdz. 10.1, str. 131-132).
- zawiera informację nt. zaangażowania interesariuszy w prace na każdym z etapów przygotowania GPR jak i w przyszłe wdrażanie programu (rozdz. 11 str. 135-139).
- wskazuje system monitorowania i oceny aktualności i stopnia realizacji programu, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu (rozdz. 12, str. 139-141).
- wskazuje na brak konieczności zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) (rozdz. 13, str. 141).
- wskazuje, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 15, str. 142).
- wskazuje brak konieczności wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Byczyna i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Zawarto w dokumencie informację, że na etapie opracowania planu ogólnego uspołniono zostaną ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. (rozdz. 16, str. 143-144).
- nie wskazuje informacji nt. uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- ma dołączony pomniejszony załącznik graficzny, na których przedstawione zostały podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzone w skali 1:4000.

Zwracamy również uwagę na następujące kwestie:

- należy uzupełnić dokument o informację nt. uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Byczyna na lata 2024-2033;

- str. 108 należy dokonać korekty tytułu *Tabeli 27 opis przedsięwzięcia uzupełniającego nr 3*, aby był tożsamy z informacją w tabeli opisującą przedsięwzięcie uzupełniające nr 4;
- w projekcie nie zawarto informacji na temat procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu na środowisko – nie wiadomo, czy autorzy złożyli/złożą odpowiednie wnioski do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w tej sprawie.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z **dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR Gminy Byczyna przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027 będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Byczyna na lata 2023-2033 przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii. Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.